

Huvudman

Katrineholms kommun
bildningsforvaltningen@katrineholm.se

Ärendet

Tillsyn av förskoleklass och grundskolan Skogsborgsskolan F - 6 i Katrineholms kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Katrineholms kommun att senast **måndag den 26 februari 2024** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande utredning av särskilt stöd samt beslut om åtgärdsprogram. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Katrineholms kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Katrineholms kommun ska vidta följande åtgärder

Utredning av särskilt stöd samt beslut om åtgärdsprogram och särskild undervisningsgrupp

1. Se till att rektorn startar en utredning efter att anmälan inkommit till rektorn för varje elev som trots extra anpassningar befaras inte uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas. Rektorn ska dokumentera hur många sådana anmälningar som inkommit under perioden **5 oktober 2023 till 9 februari 2024** samt vilket datum en utredning har startats, och i förekommande fall avslutats, för respektive elev. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i

samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder **den 26 februari 2024**. (3 kap. 7 § skollagen)

2. Se till att rektorn, eller den rektorn har överlåtit beslutanderätten till, för varje utredning om särskilt stöd som avslutas före **den 9 februari 2024**, fattar beslut om att utarbeta åtgärdsprogram eller beslut om inte utarbeta åtgärdsprogram. Rektorn ska dokumentera hur många sådana beslut som fattats avseende perioden **5 oktober 2023 till 9 februari 2024**. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder **måndag den 26 februari 2024**. (3 kap. 9 och 29 kap. 10 § skollagen, Lgr 22 2.8 Rektors ansvar)
3. Se till att fatta beslut om särskild undervisningsgrupp för de elever som ges sådant särskilt stöd. Huvudmannen ska i redovisningen inkomma med två avidentifierade beslut om särskild undervisningsgrupp som är fattade under hösten 2023 om sådana finns. Vidare ska huvudmannen inkomma med en sammanställning över hur många beslut som rektorn fattat om särskild undervisningsgrupp under perioden **5 oktober 2023 till 9 februari 2024**. Av sammanställningen ska det även framgå om utredning och beslut om åtgärdsprogram föregått beslut om särskild undervisningsgrupp. (3 kap. 11 § skollagen och 28 kap. 16 § skollagen)

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser extra anpassningar, anmälan för utredning av särskilt stöd, samråd med elevhälsan, åtgärdsprogrammets innehåll samt uppföljning och utvärdering av åtgärdsprogram.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr. SI 2023:6692) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån uppgifter om eventuella missförhållanden hösten 2023 inlett en tillsyn av Skogsborgsskolan i Katrineholms kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Skogsborgsskolan följer gällande bestämmelser om extra anpassningar och särskilt stöd. Tillsynen har genomförts genom intervjuer med lärare, speciallärare, personal i elevhälsan och rektorn mellan den 3 – 4 oktober 2023. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bl.a. förteckning över särskilt stöd, skolans rutiner

för arbete med extra anpassningar och särskilt stöd, skolenhetens senaste dokumenterade kvalitetsarbete avseende kunskapsresultat, åtgärdsprogram, utredningar om särskilt stöd samt senast genomförda sammanställningar av kunskapsresultat. Huvudmannen har fått möjlighet att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar. (2 kap. 8 § skollagen) Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten. (4 kap. 7 § skollagen)

Föreläggande

Utredning av särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med rektorn, speciallärarna och lärare framgår att det inte alltid startas någon utredning av särskilt stöd efter att eleverna har anmälts till rektorn för sådan utredning. Det framgår vidare av intervjuer med speciallärare och lärare att det finns elever som inte har utretts för särskilt stöd trots att dessa elever ges särskilt stöd och har åtgärdsprogram.

Elevhälsan och några lärare uppger under intervjuer att de inte känner till om det startas en utredning för alla elever som anmälts för sådan utredning.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygsriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart

obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. (3 kap. 7 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete när det gäller att starta utredningar av elevers eventuella behov av särskilt stöd. Tillsynen visar att det inte alltid startas en utredning av elevers behov av särskilt stöd då det anmäls till rektorn att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas. Om en elevs behov inte utreds alls eller inte utreds skyndsamt, riskerar eleven att helt eller i vart fall under en viss tid bli utan det särskilda stödet som eleven har rätt till.

Beslut om åtgärdsprogram och särskild undervisningsgrupp

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har inför och under tillsynsbesöket granskat stöddokumentation för enskilda elever. Av granskad dokumentation framgår att det inte utarbetats åtgärdsprogram för sex elever efter att avslutad utredning visat att respektive elev är i behov av särskilt stöd.

Det framgår vidare av granskningen och av intervju med rektorn att det inte upprättats nya åtgärdsprogram för flera elever efter att åtgärdsprogrammen utvärderats och där utvärderingen visat att eleverna är i fortsatt behov av särskilt stöd.

Av intervjun med rektorn framgår att det finns flera elever som ges undervisning i en särskild undervisningsgrupp men att det inte fattats beslut om särskild undervisningsgrupp för eleverna.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn får inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 11 §, i form av distansundervisning och annan undervisning enligt 11 a §, eller i form av anpassad studiegång enligt 12 §. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. (3 kap. 9 § skollagen)

Enligt skollagen får ett beslut enligt 9 § om det finns särskilda skäl för en elev i grundskolan innebära att särskilt stöd ska ges enskilt eller i en annan undervisningsgrupp (särskild undervisningsgrupp) än den som eleven tillhör. (3 kap. 11 § skollagen)

Av skollagen 28 kap. 16 § framgår att beslut av en rektor får överklaga hos Skolväsendets överklagandenämnd i fråga om särskild undervisningsgrupp enligt 3 kap. 11 §. (28 kap. 16 § skollagen)

Av förarbeten till skollagen framgår att särskilt stöd ska i första hand ges i den gemenskap eller gruppering där eleven vanligtvis ingår. Stödet kan om det finns särskilda skäl ges i en annan miljö om det finns bättre förutsättningar för eleven att kunna tillgodogöra sig det. Vidare framgår att särskild undervisningsgrupp kan betyda undervisning i annan gruppering inom skolenheten eller undervisning i andra lokaler med annan personal. Åtgärden att placera en elev i en särskild undervisningsgrupp ska vara ett särskilt beslut som fattas av rektorn i samband med ett beslut om åtgärdsprogram. Innan beslut om särskilt stöd genom särskild undervisningsgrupp fattas ska samråd ske med eleven och elevens vårdnadshavare. Dokumentation och uppföljning ska ske på samma sätt som när det gäller andra stödåtgärder. Placeringen i särskild undervisningsgrupp ska regelbundet omprövas. Skolan måste också upplysa om möjligheten att överklaga till Skolväsendets överklagandenämnd samt noggrant dokumentera vilka beslut som fattas i samband med placeringen. Uppföljning och utvärdering av de insatta åtgärderna ska ske med viss regelbundenhet och i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare. (prop. 2009/10:165 s. 292 f)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det i samtliga fall inte har utarbetats ett åtgärdsprogram efter att utredningar visat att elever är i behov av särskilt stöd. Tillsynen visar att det finns elever som har anmälts och utretts för särskilt stöd men där det inte har fattats beslut om att utarbeta åtgärdsprogram eller beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram.

Skolinspektionen bedömer även att det finns brister gällande beslut om särskild undervisningsgrupp. Tillsynen visar att det saknas beslut om särskild undervisningsgrupp för eleverna som ges undervisning i särskild undervisningsgrupp. När det inte fattas sådana beslut uteblir den enskildes möjlighet att överklaga och på så vis påverka sin utbildning.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Katrineholms kommuns verksamhet vid Skogsborgsskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller utredning av särskilt stöd samt beslut om åtgärdsprogram och särskild undervisningsgrupp. Det finns därför skäl att förelägga Katrineholms kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Extra anpassningar

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med elevhälsan, speciallärare och lärare framgår att eleverna ges extra anpassningar när elever är i behov av sådant stöd. Av intervjuer med lärare och elevhälsan framgår att elevhälsan samverkar med lärarna gällande extra anpassningar. Lärarna uppger exempelvis att elever ges extra anpassningar så som anpassat material, tydligare instruktioner samt inläsningstjänst där det går att justera hastigheten på uppläst text.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygs-kriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt. (3 kap. § 5 skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Anmälan om särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med rektorn, elevhälsan samt lärare framgår att lärare och mentorer anmäler elever för utredning av särskilt stöd när de befarar att en elev, trots extra anpassningar, inte kommer att uppfylla betygs-kriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper. Anmälan sker muntligt eller via mail till den biträdande rektorn.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. (3 kap. 7 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Samråd med elevhälsan

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med rektorn, elevhälsan, speciallärare och lärare framgår att samråd med elevhälsan sker vid en utredning av en elevs behov av särskilt stöd. Rektorn uppger att specialpedagogerna är involverade i utredningar av särskilt stöd redan från start. Under elevhälsomöten har elevhälsan även samtal med, och ger råd till lärare, gällande utredningar av särskilt stöd och elever i behov av särskilt stöd.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. (3 kap. 7 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Åtgärdsprogrammets innehåll samt utvärdering och uppföljning av åtgärdsprogram

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av stöddokumentation för flera elever. Av åtgärdsprogrammen framgår när de ska följas upp och utvärderas samt vem som är ansvarig för detta. Av åtgärdsprogrammen framgår vidare att elever har medverkat i utarbetandet av samtliga åtgärdsprogram och att vårdnadshavare har medverkat i framtagandet i de flesta åtgärdsprogram. Av samtliga åtgärdsprogram framgår vem som fattat beslut och när respektive beslut är fattat.

Rättslig reglering

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoseas framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. (3 kap. 9 § skollagen)

I ärenden enligt skollagen som avser myndighetsutövning mot någon enskild ska vissa bestämmelser i förvaltningslagen tillämpas, däribland bestämmelser om dokumentation och motivering av beslut samt om underrättelse om beslutets innehåll och hur ett överklagande går till. (29 kap. 10 § skollagen)

Av förvaltningslagen framgår att det för varje skriftligt beslut ska finnas en handling som visar dagen för beslutet, vad beslutet innehåller, vem eller vilka som har fattat beslutet, vem eller vilka som har varit föredragande, och vem eller vilka som har medverkat vid den slutliga handläggningen utan att delta i avgörandet. (31 § förvaltningslagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av Alexander Aleryd, beslutsfattare
Utredare Lena Puman har varit föredragande i ärendet